

“Ruimte geven aan de samenleving”,

Conceptverkiezingsprogramma CDA 2018-2022 Aa en Hunze.

Het CDA doet mee aan de verkiezingen met een grote lijst kandidaten uit alle dorpen van de gemeente Aa en Hunze, jong en oud, man en vrouw.

De belangrijkste aandachtgebieden in de komende bestuursperiode zijn:

- Duurzame dorpen en kernen
- Extra aandacht voor leefbaarheid met concrete maatregelen voor glasvezel en aandacht voor de beschikbaarheid van openbaar vervoer.
- Meer gemeentelijke regie bij de aanpak van armoedebestrijding
- Meer aandacht voor opvoedingsondersteuning en sociaalgedrag
- Ondersteuning van economische pijlers Landbouw en Toerisme
- Een actief jongerenbeleid
- Meer aandacht voor sociale zekerheid en sociaal beleid

1. Inleiding

Het CDA gelooft in mensen: in hun wil om te werken aan opbouw, hun wens om hun buurt en dorp leefbaar en prettig te houden en te maken: in hun gemeenschap, in hun veelkleurigheid en eigenheid, in de verantwoordelijkheid die zij voor elkaar hebben en elke dag nemen. Mensen maken het dorp en de buurt.

Ieder mens wordt sterker en vrolijker als hij/zij zich verbonden voelt met anderen, als hij/zij gezien wordt, als hij/zij verantwoordelijkheid kan dragen voor de ander. Ieder mens komt (meer) tot zijn recht als hij ziet en gezien wordt, verbinding zoekt en voelt, zorg ervaart en zorg geeft, verantwoordelijkheid ondervindt en verantwoordelijkheid neemt. Elke dag bouwen mensen aan een mooie, groene, sterke, leefbare gemeente. Iedere inwoner van de gemeente Aa en Hunze kan daaraan zijn eigen, unieke en onmisbare bijdrage leveren. Deze veelkleurigheid maakt de gemeente mooier en sterker!

De overheid stelt kaders, bevordert en stimuleert, stelt grenzen en schept ruimte, maar ze kan dit alles alleen doen omdat er al lang mensen zijn die de dorpen maken, voor elkaar en met elkaar. Steunt elkaar! Deze Bijbels geïnspireerde politieke overtuiging markeert daarom enerzijds de eigen rol van de overheid – de taak van publieke gerechtigheid – maar ze kan deze taak alleen uitoefenen door het goede dat er al is, in en tussen mensen, te zien, te erkennen, er de ruimte voor te bieden en deze zo nodig te ordenen.

Daar geloven wij in!

2. Duurzame dorpen en kernen

Het CDA wil graag dat de gemeente in de komende periode meer energie stopt in het bewust maken van inwoners van alle beschikbare subsidies en regelingen op het gebied van duurzame energie. Zo kunnen we een bijdrage leveren aan de verduurzaming en vergroening van onze gemeente. We dragen niet voor niets een groene kleur.

De basis van energiebesparing is isolatie. Het CDA vindt dat de gemeente inwoners niet alleen leningen moet verstrekken voor de aanleg van zonnepanelen maar vooral voor isolatie. Ook zouden we een deel van de onroerendezaakbelasting (OZB) inkomsten willen inzetten voor een kortingsregeling voor inwoners met een huis dat voldoet aan de hoogste Energie Prestatie Normen; subsidie verstrekken zodat besparen loont.

We willen graag dat de gemeente ambitieuze en haalbare milieudoelen opstelt. Nieuwbouwwoningen zullen moeten voldoen aan de strengste eisen. De gemeente moet ook meedenken bij projecten vanuit de woningbouwverenigingen om woningen duurzamer te maken. Om duurzaamheid niet slechts een project van de overheid te laten zijn, kiezen we als christendemocraten voor spontane projecten op de schaal van het dorp. We willen die extra stimuleren door bij verduurzamende investeringen geen gemeentelijke leges te vragen.

Het CDA wil graag dat de gemeente een bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelstellingen van Nederland. We vinden het wel belangrijk dat aangedragen oplossingen een breed draagvlak hebben onder de inwoners. We denken dan aan zonnepaneelvelden, windmolen coöperaties maar we willen ook meewerken aan de aanleg van een waterstoftankstation en gebruik van groen gas door vergisting van biomassa uit mest.

CDA Aa en Hunze ondersteunt het Sustainable Global Goals platform van onze gemeente. De duurzame werelddoelen die door de Verenigde Naties zijn vastgesteld houden onder andere in: het tegengaan van armoede, het opheffen van ongelijkheid tussen man en vrouw en het kiezen voor een duurzaam leefmilieu. Ook is er binnen onze gemeente aandacht voor dat iedereen (op de wereld) toegang heeft tot gezondheidszorg, onderwijs, schoon water en een eerlijker verloop van de wereldhandel

3. Extra aandacht voor leefbaarheid met concrete maatregelen voor glasvezel en aandacht voor de beschikbaarheid van openbaar vervoer

Het CDA vindt dat de gemeente, activiteiten uit de samenleving moet ondersteunen die gericht zijn op ontmoeting. Juist daar ontstaan nieuwe initiatieven, zoals nu ook al gebeurt in het project "Jou idee samen uitvoeren". Burgers kunnen de gemeente uitdagen met hun eigen verbeterplan en op hun eigen manier. We vinden het daarom belangrijk dat er voor ieder dorp een dorpsbudget is voor mooie initiatieven. Daarbij is het wel belangrijk dat getoetst wordt of een idee ook breed gedragen wordt door de inwoners uit het dorp.

Een belangrijke basis voor de leefbaarheid van kleine kernen vormt de communicatie met de wereld daarbuiten. Glasvezelverbindingen vormen hier een belangrijke basis voor. Door te investeren in goede digitale bereikbaarheid hoeven bedrijven en ook jongeren niet weg te trekken en houden we een levendig platteland. Het CDA wil dat de gemeente een goed basisnetwerk van glasvezel naar alle kleine kernen realiseert.

De gemeente ondersteunt de aanleg van glasvezel van kern naar kern. Inwoners kunnen dan gezamenlijk initiatieven ontwikkelen om straten aangesloten te krijgen. Hiervoor is meer overleg nodig met de al actieve coöperaties en moet de samenwerking tussen de coöperaties ondersteund worden door de gemeente. De gemeente moet door middel van achtergestelde leningen/co-financiering borg staan om financiering van glasvezel gemakkelijker te maken. Dit gebeurt in samenwerking met de glasvezel coöperaties.

Daarnaast moet er aandacht zijn voor mobiliteit. Een goede bereikbaarheid van kernen is voor de leefbaarheid van groot belang. Alternatieve manieren van vervoer wanneer er geen vaste buslijnen meer rendabel zijn, moeten nader worden onderzocht. Succesvolle initiatieven hierin brengen we onder de aandacht. Zo experimenteren andere gemeenten met een wijkbus en wijkbusorganisatie waar men lid van moet zijn.

Het CDA is blij dat de nieuwe omgevingswet mogelijkheden biedt om meer in overleg met burgers te besluiten of nieuwe plannen mogelijk zijn. Wel moet hierbij voldoende rekening worden gehouden met gebouwen en plaatsen die van culturele en geschiedkundige waarde zijn. We moeten opletten dat we de bijzondere plekken in Aa en Hunze bewaren.

Aandacht moet er ook zijn voor het behouden van een aantal aantrekkelijke plekken voor detailhandel. Door intensief overleg met lokale ondernemers, zoals rondom de centrumvisie in Gieten, kunnen we onze grotere dorpskernen zoals Annen, Gasselternijveen, Rolde en Gieten levendig houden.

Respect voor de ondernemer is ook zorgen dat er tijd is om uit te rusten. Als Christelijke partij hechten we aan de zondagsrust. We vinden het fijn dat we binnen de huidige coalitie de winkelsluiting op zondagochtend konden behouden en willen dit ook voor de toekomst.

4. Meer gemeentelijke regie bij de aanpak van armoedebestrijding

Misschien bent u wel één van die ruim honderd gezinnen die gebruik maken van de Voedselbank in Aa en Hunze. Het CDA ziet de voedselbank, maar ook de vele andere vrijwilligersorganisaties die mensen ondersteunen, als een belangrijk onderdeel van de armoedebestrijding. Alleen door verbindingen tussen vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties te maken, kunnen we een goede aanpak krijgen van de armoedeproblemen. Het CDA ziet een belangrijke rol weggelegd voor het Sociaal Team in het organiseren van structurele verbindingen tussen professionele- en informele hulp.

Het CDA zal zich van 2018-2022 met name inzetten voor verbinding tussen al die instanties die bij armoedebestrijding zijn betrokken. De gemeente richt zich in het huidige beleid veelal op de professionele partners. Het CDA vindt dat de kracht uit en in de samenleving hierin niet moet worden onderschat. Juist inwoners weten vaak veel beter verborgen armoede te signaleren. De extra armoedegelden die de gemeente Aa en Hunze ontvangt voor het bestrijden van armoede onder jeugdigen moet besteed worden aan die doelgroep. Daar horen ook kinderen bij die deel uit maken van de groep ouders met een inkomen van maximaal 120% van het sociaal minimum.

Het CDA wil ook dat de gemeente meer ervaringsdeskundigen en cliëntenraden betreft bij het formuleren van beleid en het bedenken van oplossingen. We ondersteunen het beleid van de gemeente dat de afgelopen jaren hierop steeds meer is gericht. Het project Sterk uit Armoede is hier een goed voorbeeld van.

Het CDA heeft zich in de afgelopen jaren sterk ingezet op de aanpak van laaggeletterdheid. We willen dit ook in de komende jaren blijven doen. Laaggeletterdheid vormt voor volwassenen op veel vlakken een beperking zoals bij het invullen van formulieren, vinden van werk en het greep hebben op inkomen en uitgaven.

Het CDA steunt **De Alliantie van kracht tegen armoede**.

Het netwerk bestaat uit organisaties in de sectoren Wonen, Welzijn en Zorg, gemeenten, provincies en kennisinstellingen. Het thema overerfbare armoede speelt in al deze organisaties. Gezamenlijk willen zij een beweging op gang brengen om armoede in de Veenkoloniën op zowel de korte als de lange termijn structureel en fundamenteel te bestrijden.

5. Meer aandacht voor opvoedingsondersteuning en sociaal gedrag

Hulp krijgen als opvoedproblemen u boven het hoofd groeien, komt wat ons betreft te laat. We willen graag dat ouders weten waar ze terecht kunnen met hun vragen over opvoeden. Wanneer u vastloopt met de opvoeding van uw kind maar ook wanneer een kind zich anders ontwikkelt dan u verwacht.

Preventie is niet anders dan een duur woord voor problemen voorkomen. Dat werkt alleen als je de drempel om hulp te vragen laag maakt. Het Sociaal Team moet wat het CDA betreft nog laagdrempeliger zijn en meer bekendheid krijgen met name voor de doelgroep jeugd. Het consultatiebureau, scholen, sportorganisaties en kinderopvangorganisaties kunnen een rol hebben in het stimuleren van ouders en jongeren om hun vragen te delen met het sociaal team zodat vroegtijdig hulp en begeleiding kan worden aangeboden.

Er zijn veel plaatsen waar jeugd elkaar ontmoet. Meestal zijn er bij die ontmoetingen vrijwilligers die hen begeleiden. We denken dan o.a. aan jeugdwerk en sportverenigingen. Vrijwilligers zijn daar met het doel kinderen te begeleiden bij de activiteit maar hebben vaak oog voor veel meer door de persoonlijke ontmoeting. Zij merken het wanneer een kind buiten gesloten wordt, zich anders gedraagt. Het CDA wil dat vrijwilligers hulpmiddelen aangereikt krijgen (met behulp van het Sociaal Team) om te leren wat te doen met de eerste signalen dat het niet goed gaat met een kind.

Wanneer er hulp nodig is voor een jongere moet er altijd toegang zijn tot de noodzakelijke hulpverlening. Beperkingen in de financiële middelen mogen hier geen belemmering in vormen. De gemeente heeft daarom vier jaar geleden bij de overgang van de zorg naar de gemeente hiervoor geld apart gezet als reserve. Het CDA wil dat de reserve bestemd blijft als geld voor de zorg, waaronder ook de jeugdzorg, zodat hulp gegarandeerd is.

Opvoeding is niet alleen gericht op ouders. Met elkaar geven we vorm aan de waarden en normen in onze dorpen. Elkaar aanspreken op gedrag moet iets zijn wat erbij hoort. Te hard rijden in de dertig kilometerzone of nodeloos grof taalgebruik onderling of vernielingen door jongeren enzovoort. Alleen als we elkaar aanspreken blijft het ongewoon gedrag. Maar ook handhaving is noodzakelijk om de verkeersveiligheid en de verkeerssnelheid in de nabijheid van scholen en op schoolroutes de aandacht te geven die ze verdienen.

6. Meer aandacht voor sociale zekerheid en sociaal beleid

De gemeente gaat in haar sociaal beleid regio gebonden werken. Zij zet in op het stimuleren van de zelfredzaamheid van inwoners, het mogelijk maken van deelname aan de samenleving voor iedereen en het werken vanuit de situatie van een persoon/gezin. Voor elk persoon kijkt het sociaal team naar werk, opvoeding, participatie, inkomen, zorg, welzijn en wonen.

Het CDA vindt dat de gemeente meer moet werken aan het maken van verbindingen tussen organisaties zoals Impuls, Werkplein/ Baanzicht, woningbouw, Sociaal Team en zorginstanties. Bij een inwonersvraag moeten de betrokken instanties bereid zijn om buiten de eigen organisatie te kijken naar de hele ondersteuningsvraag om tot passende oplossingen te komen. Goede voorbeelden van deze samenwerking zijn de projecten Omzien naar elkaar te Rolde en de sociale huiskamer te Gasselternijveen.

Sociaal beleid is volgens het CDA:

- veilige fietsroutes (naar scholen);
- goede spreiding van scholen behouden in de krimpgebieden;
- aandacht voor inwoners die onvoldoende kunnen lezen en schrijven;
- mogelijkheden bieden om vrijwilligerswerk als tegenprestatie bij een uitkering te kunnen uitvoeren in de eigen "buurt". Hiervoor geven we meer aandacht aan ons eigen vrijwilligersinformatiepunt;
- het maken van een lokale banenmarktplaats voor mensen uit de gemeente met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Het CDA vindt ook dat de gemeente moet werken aan een verordening voor bijstandsuitkeringen waarin duidelijk staat welke rechten en welke plichten de gemeente en de bijstandsaanvrager hebben. De gemeente zelf moet goed toezien op de taken die ze bij Werkplein/Baanzicht heeft neergelegd in het begeleiden van mensen naar werk door duidelijke resultaatverplichtingen.

Sociaal beleid is volgens het CDA ook zorgdragen voor voldoende sociale huurwoningen. Het is niet wenselijk dat woningbouwverenigingen bij tekort aan woningen gaan verwijzen naar campings/ vakantieparken. Signalen voor tekorten in het aanbod moeten worden onderzocht en aangepakt samen met de betrokken woningbouwverenigingen. Het bouwen en aanpassen van woningen tot levensbestendige woningen, moet voortvarend worden gestimuleerd.

Onze gemeente heeft de opdracht om asielzoekers met een verblijfsstatus te begeleiden in de kennismaking met onze samenleving en om te zorgen voor huisvesting. In samenwerking met Impuls wordt gekeken naar vrijwilligersfuncties om nieuwe inwoners te ondersteunen bij het bouwen aan een netwerk en een fijne werkplek, maar ook bij het leren van de Nederlandse taal en gewoonten.

7. Onze economisch pijlers Landbouw en Toerisme ondersteunen

Toerisme

De bekendheid van onze prachtige gemeente bij toeristen wordt versterkt door de inzet van een toeristisch regisseur met gezamenlijke marketingactiviteiten met onze buurgemeenten. Ook het GEOpark met zijn Unesco wereld-erfgoedstatus draagt hieraan bij.

Toch denkt het CDA dat het nog beter kan. Regionale aandacht betekent niet dat de toerist in Aa en Hunze komt. Het CDA wil met onze inwoners en ondernemers uit de toeristenbranche op zoek gaan naar de eigen identiteit van Aa en Hunze. Zo maken we onze fantastische gemeente beter zichtbaar binnen de provincie.

Investeren in toerisme en recreatie is investeren in leefbaarheid en economie. Juist voor Drenthe en Aa en Hunze liggen hier grote kansen. Voorzieningen die een gebied toeristisch aantrekkelijk maken zijn ook van belang voor een goed leefklimaat. Het CDA wil dan ook innovatieve ontwikkelingen in de toeristische sector belonen met een innovatieprijs. Zo kunnen we onze ondernemers ondersteunen bij het zichtbaar maken van ons unieke aanbod op toeristisch gebied.

In de afgelopen jaren is de toeristenbelasting omhoog gebracht om deze meer in lijn te brengen met de omgeving maar ook om te herinvesteren in de toeristische sector. De inhaalslag is wat betreft het CDA nu gemaakt. Wat betreft de toeristenbelasting is het CDA van mening dat we in 2019 toeristenbelasting op gelijk niveau moeten houden. We moeten met de sector in gesprek gaan over de jaren erna. Dit heeft betrekking op de meer jaren vaststelling van de toeristenbelasting maar ook op afspraken over de inzet van de inkomsten uit de toeristische sector.

Het CDA wil ook:

- meer MTB routes;
- goed gastheerschap, met meertalige informatie die digitaal beschikbaar is;
- samenwerking tussen ondernemers stimuleren;
- excellente recreatieparken steunen met een innovatieprijs/subsidie;
- vernieuwing en verbetering van fiets- en wandelpaden.

Het CDA zal zich inzetten om de door ons ingebrachte en door de Raad aangenomen motie voor een fietspad langs de Hunze ten uitvoer te brengen. Samen met de extra middelen die de provincie verstrekt voor de aanleg van fietspaden moet dit project nu gerealiseerd worden.

Agrarische sector

Om de hoge kwaliteit voor het buitengebied te waarborgen en in het belang van de agrarische ondernemers, zal er, wat het CDA betreft, een krachtige landbouwsector moeten zijn en blijven. De agrarische sector is onmisbaar voor het invullen en in stand houden en het beheren van ons platteland en de productie van voedsel. De boeren van nu en in de toekomst hebben een belangrijke rol in het beheer van de groene buitenruimte in onze gemeente.

Innovatieve ontwikkelingen in deze sector moeten mogelijk zijn in de gemeente Aa en Hunze maar wel met aandacht en maatwerk voor een goede landschappelijke inpassing.

Uiteindelijk willen we dat in de discussie over natuur en milieu niet alleen het behoud, maar ook de aantasting van de natuur en het milieu beargumenteerd wordt. Een goed voorbeeld hiervan is het initiatief van het CDA voor een bijenconvenant dat ingaat op bij- vriendelijk berm- en natuurbeheer maar ook op particulier beheer van natuur, zoals koolzaadvelden.

Het CDA vindt, wat regelgeving betreft, dat onnodige regelgeving moet worden voorkomen. Ter voorkoming van concurrentievervalsing is een goede afstemming van het bestemmingsplan buitengebied met omliggende gemeenten van wezenlijk belang. Vrijkomende agrarische bedrijven die een andere bestemming krijgen mogen geen belemmering vormen voor de bedrijfsvoering van naastliggende bedrijven.

Tevens wil het CDA geen verplichte onttrekking van goede landbouwgronden voor de natuurontwikkeling, daarentegen pleit het CDA ervoor de agrarische sector, zo veel mogelijk te betrekken bij het beheer van natuurgebieden, dit in samenspraak met andere partners in het buitengebied, zoals recreatie en toerisme. Op die manier kunnen er met zo weinig mogelijk gemeenschapsgeld natuurgebieden benut, beleefd en behouden worden.

In een gemeente, die rijk is aan natuur en landschap en die inzet op sectoren als zorg en recreatie, is het toevoegen van een verbreding een aantal bedrijven een mogelijkheid de inkomsten te vergroten. Wij denken aan zorg op de boerderij en agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Het CDA vindt het van belang dat de gemeente de inpassing van een tweede tak positief tegemoet treedt. De verbreding dient wel ondergeschikte te zijn aan de hoofdfunctie; agrarische bedrijfsvoering.

Agrariërs werken in de natuur en weten als geen ander deze te koesteren en te beschermen voor een duurzame toekomst. In goed overleg met andere betrokkenen, met de gemeente in een faciliterende rol, moet die toekomst worden vormgegeven. Het CDA noemt als voorbeeld hiervan, het potentieel van het aantal vierkante meters daken op boeren- en tuinderserven voor de productie van zonne-energie te vergroten.

Wegen met veel landbouwverkeer worden veiliger gemaakt in overleg met de agrariërs. In overleg met de agrarische sector kan de gemeente komen tot een passende onderhoudsvorm van vele sloten en bermen in het buitengebied.

Het CDA wil dat de gemeente in overleg met de vertegenwoordigers uit de agrarische sector, zoals LTO, actief scholieren informeert over het agrarische bedrijf en de waarde die zij heeft in onze leefomgeving en in de productie van eten en drinken.

8. De zorg

Het verplaatsen van de verantwoordelijkheid voor veel van de zorg naar de gemeente heeft binnen Aa en Hunze veel tevreden burgers opgeleverd. Uit de peilingen naar de klanttevredenheid komt een positief beeld.

Het CDA hanteert de volgende definitie van gezondheid als het vermogen je aan te passen en je eigen regie te voeren in het licht van sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. Dat is dus meer dan alleen medische gezondheid.

Het CDA vindt het belangrijk dat de doorontwikkeling van het sociaal team nu snel verder vorm krijgt. Pas als medewerkers allen deel uitmaken van één organisatie kunnen ze zich beter richten op een verdere inrichting van de taken van het sociaal team.

Wat kan er dan nog beter binnen de doorontwikkeling van het sociaal team, wat betreft het CDA?

- makkelijke bereikbaarheid. Het sociaal team moet meer naar de vindplaatsen van zorgvragen toe;
- betere afstemming voor brede zorgvragen van inwoners die vallen binnen alle drie de wettelijke regimes; de wet langdurige zorg de zorgverzekeringswet en de wet maatschappelijke ondersteuning;
- ontwikkeling van een signaalnetwerk gericht op verkrijgen van informatie over kwetsbare gezinnen/personen; zo zijn scholen belangrijke vindplaatsen voor informatie over kwetsbare kinderen;
- inwoners moeten nog beter gewezen worden op de mogelijkheid van cliëntondersteuning en er moet meer informatie worden gepubliceerd over wat cliëntondersteuning is.

Het sociaal team zou, wat betreft het CDA, ook een centrale rol moeten krijgen in de verbinding van professionele en informele zorg. De informele zorg, die soms bijna professioneel wordt ingericht, moet kunnen rekenen op de steun van de gemeente wanneer die zorg vastloopt. Vrijwilligersorganisaties blijven kwetsbaar, onder andere door economische ontwikkelingen, waardoor het aantal vrijwilligers terugloopt. Organisaties kunnen problemen ondervinden op het gebied van toename van hulpvragen, te weinig vrijwilligers of geen geschikte samenkomststruimte.

Ouderen vormen een belangrijke kwetsbare groep. De projecten Samen Oud en de module kwetsbare ouderen van de Huisartsenzorg Drenthe (HZD) geven beide vorm aan de zoektocht naar nieuwe vormen van integrale ouderenzorg, gericht op vroegtijdig hulp aan ouderen om ze zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen laten wonen en met voldoende welbevinden te kunnen leven. Aandacht voor voorkoming van eenzaamheid is van groot belang. Daarnaast is er meer aandacht nodig voor ouderen met (beginnende) dementie. Vroege signalering en voldoende ondersteuning voor mantelzorgers is van groot belang.

Er moet volgens het CDA ook ruimte komen om te experimenteren met nieuwe vormen van zorgverlening, bijvoorbeeld met combinaties van huishoudelijke hulp en lichte zorg. Ook andere vormen van innovatie in de zorg moeten worden gestimuleerd en de aandacht krijgen die ze verdienen. Hierbij denken we onder andere aan het gebruik van technologie ter ondersteuning van de gezondheidszorg. Ook de sociale huiskamer in Gasselternijveen is een goed voorbeeld van zo'n nieuwe vorm van zorg.

9. Actief jongerenbeleid

Het CDA vindt dat er meer aandacht moet zijn voor jongeren en jongvolwassenen. Met aandacht bedoelen wij: hun vragen wat ze belangrijk vinden. Jongeren betrekken bij vraagstukken binnen dorpen maar ook voldoende mogelijkheden voor kleine woningen in dorpen.

Culturele activiteiten richten zich vaak ook op een hele brede doelgroep of jeugd. We vinden dat we tenminste één festival moeten subsidiëren dat specifiek gericht is op jongeren.

Onderwijs is heel belangrijk. Alhoewel de gemeente geen directe zeggenschap heeft over het onderwijs, is het wel een enorm belangrijk onderwerp voor onze inwoners. Het CDA vindt dat we scholen moeten stimuleren om zich te ontwikkelen tot excellente school door hier een prijs aan te verbinden. Op die manier belonen we ouders, vrijwilligers en onderwijzers voor hun inzet voor de kwaliteit van het onderwijs.

Het CDA wil graag extra aandacht voor jongeren die vanuit praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs komen en de arbeidsmarkt op gaan. Deze kwetsbare groep verdient extra steun om de drempel naar werken laag te maken.

Een jongerenraad die, net zoals de WMO-raad, gericht meedenkt op terreinen die voor jongeren belangrijk zijn, vindt het CDA belangrijk. Bij thema's zoals wonen, werken, openbaar vervoer, cultuur en onderwijs is hun inbreng van groot belang. We denken dan aan vier bijeenkomsten per jaar met een adviesverslag richting de gemeenteraad.

10.Financiën

Uitgangspunten zijn volgens het CDA in het gemeentelijk beleid; zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde gemeentelijke lasten, voldoende weerstandsvermogen sparen voor gewenste investeringen.

Het CDA wil dat de lastendruk voor inwoners niet meer dan trendmatig wordt verhoogd. Ook al staat onze gemeente er goed voor op dit moment: we moeten toch blijven werken aan het steeds duurzamer maken van onze gemeente. We willen dan ook dat de gemeente ruimte houdt voor nieuwe investeringen. Ook zouden we willen onderzoeken of dorpshuizen niet vrijgesteld kunnen worden van OZB vanuit hun bijdrage aan de leefbaarheid van kernen en dorpen.